

4. domača naloga pri predmetu Tehnologija upravljanja podatkov

Neža Belej (63120340)

January 4, 2017

- 1 Prvi del naloge se navezuje na vašo dosedanje serijo domačih nalog. Za vašo opišite vsaj eno smiselno aktivnost z več opravili (npr. zapis rezultatov preiskav) in jo realizirajte v obliki ene ali več transakcij. Vašo rešitev ustrezno dokumentirajte.**

Primer transakcije: Ob postavitvi diagnoze v transakciji vstavimo zapis v tabelo Diagnoza, nato preberemo največjo številko diagnoze v tej obravnavi ter posodobimo prej vstavljen zapis z novo številko diagnoze.

Problem lahko nastane, če sočasno vstavimo dve diagnozi za isto obravnavo. Pri branju največje številke diagnoze se lahko v obeh primerih prebere ista vrednost, kar bi povzročilo, da imata obe diagnozi isto številko diagnoze. To rešimo z ekskluzivnim zaklepanjem `SELECT .. FOR UPDATE`, ki pisalno zaklene vrstice.

- 2 Drugi del sloni na nalogah, ki smo jih opravljali na vajah v okviru sočasnega dostopa do PB. Z uporabo večnitnega programiranja v Pythonu simulirajte množico sočasnih dostopov do podatkov. Z uporabo podprogramov iz vaj (po potrebi s popravki) nad podatki iz prejšnjih domačih nalog reproducirajte štiri težave sočasnega dostopa**

2.1 Branje nepotrjenega podatka (dirty read)

Pri uporabi izolacijske stopnje Read Uncommitted se lahko pri sočasnem dostopu zgodi branje nepotrjenega podatka, kot je to demonstrirano v programu `dirty-read.py`. Simboličen potek programa je podan v spodnji tabeli:

Time	T1	T2	vrednostPreiskave
t0	begin transaction	begin transaction	
t1	read(VP ₅₇₃₉₈)		0
t2		write(VP ₅₇₃₉₈ , 10)	10
t3	VP = read(VP ₅₇₃₉₈)		10
t4		rollback	0
t5	write(VP ₅₇₃₉₈ , VP + 5)		15
t6	commit		15

Težavo lahko rešimo, da v prvi transakciji uporabimo višjo stopnjo izolacije transakcije (vsaj Read Committed).

Time	T1	T2	vrednostPreiskave
t0	begin transaction	begin transaction	
t1	read(VP ₅₇₃₉₈)		0
t2		write(VP ₅₇₃₉₈ , 10)	10
t3	VP = read(VP ₅₇₃₉₈)		0
t4		rollback	0
t5	write(VP ₅₇₃₉₈ , VP + 5)		5
t6	commit		5

2.2 Nekonsistentna analiza (non-repeatable read)

Pri uporabi izolacijske stopnje Read Committed ali Read Uncommitted se lahko pri sočasnem dostopu zgodi branje nepotrjenega podatka, kot je to demonstrirano v programu non-repeatable-read.py.

ISOLATION LEVEL READ COMMITED/UNCOMMITTED:

Time	T1	T2	vrednostPreiskave
t0	begin transaction	begin transaction	
t1	read(VP ₅₇₃₉₈)		0
t2		write(VP ₅₇₃₉₈ , 10)	10
t6		commit	10
t4	read(VP ₅₇₃₉₈)		10
t6	commit		

ISOLATION LEVEL REPEATABLE READ/SERIALIZABLE:

Time	T1	T2	vrednostPreiskave
t0	begin transaction	begin transaction	
t1	read(VP ₅₇₃₉₈)		0
t2		write(VP ₅₇₃₉₈ , 10)	10
t6		commit	10
t4	read(VP ₅₇₃₉₈)		0
t6	commit		

2.3 Fantomsko branje (phantom read)

Podobno kot pri nekonsistentni analizi, le da se tu uporabi insert namesto update in posledica je nova, fantomska vrstica. Težavo rešimo z najvišjo stopnjo izolacije.

ISOLATION LEVEL READ COMMITTED, UNCOMMITTED, REPEATABLE READ:

Time	T1	T2	len(preiskave)
t0	begin transaction	begin transaction	3
t1	preiskave = read(Preiskava WHERE KZZ = 500587)		
t2		insert(Preiskava (KZZ = KZZ = 500587))	
t6		commit	4
t4	preiskave = read(Preiskava WHERE KZZ = 500587)		
t6	commit		

ISOLATION LEVEL SERIALIZABLE:

Time	T1	T2	len(preiskave)
t0	begin transaction	begin transaction	3
t1	preiskave = read(Preiskava WHERE KZZ = 500587)		
t2		insert(Preiskava (KZZ = KZZ = 500587))	
t6		commit	3
t4	preiskave = read(Preiskava WHERE KZZ = 500587)		
t6	commit		

```
TRANSACTION 1 STARTED
Začetno stanje (Preiskava KZZ 57398)
['KZZ': 500587, 'Vrednost': Decimal('0'), 'SifraPredmetaPreiskave': 'S-CK', 'IdObravnave': 16044, 'ZacetekPreiskave': datetime.datetime(2012, 9, 18, 2, 20), 'IdOddelka': 2304, 'IdPreiskave': 57396]
['KZZ': 500587, 'Vrednost': Decimal('0'), 'SifraPredmetaPreiskave': 'S-CK-MB, masni', 'IdObravnave': 16044, 'ZacetekPreiskave': datetime.datetime(2012, 9, 18, 2, 20), 'IdOddelka': 2304, 'IdPreiskave': 57397]
['KZZ': 500587, 'Vrednost': Decimal('15'), 'SifraPredmetaPreiskave': 'S-Tropanin I Ultra', 'IdObravnave': 16044, 'ZacetekPreiskave': datetime.datetime(2012, 9, 18, 2, 20), 'IdOddelka': 2304, 'IdPreiskave': 57398]
TRANSACTION 2 STARTED
INSERT INTO Preiskava ...
TRANSACTION 2 COMMIT
Phantom read (Preiskava KZZ 57398)
['KZZ': 500587, 'Vrednost': Decimal('0'), 'SifraPredmetaPreiskave': 'S-CK', 'IdObravnave': 16044, 'ZacetekPreiskave': datetime.datetime(2012, 9, 18, 2, 20), 'IdOddelka': 2304, 'IdPreiskave': 57396]
['KZZ': 500587, 'Vrednost': Decimal('0'), 'SifraPredmetaPreiskave': 'S-CK-MB, masni', 'IdObravnave': 16044, 'ZacetekPreiskave': datetime.datetime(2012, 9, 18, 2, 20), 'IdOddelka': 2304, 'IdPreiskave': 57397]
['KZZ': 500587, 'Vrednost': Decimal('15'), 'SifraPredmetaPreiskave': 'S-Tropanin I Ultra', 'IdObravnave': 16044, 'ZacetekPreiskave': datetime.datetime(2012, 9, 18, 2, 20), 'IdOddelka': 2304, 'IdPreiskave': 57398]
['KZZ': 500587, 'Vrednost': Decimal('0'), 'SifraPredmetaPreiskave': 'S-CK-MB, aktivnost', 'IdObravnave': 16044, 'ZacetekPreiskave': datetime.datetime(2017, 1, 1, 12, 0), 'IdOddelka': 2304, 'IdPreiskave': 9999999]
TRANSACTION 1 COMMIT
```

2.4 Izgubljeno ažuriranje (lost update)

ISOLATION LEVEL READ COMMITTED.

```
Start transaction 2
Start transaction 1
Začetno stanje (Preiskava 57398)
Vrednost 0
TR2: UPDATE Preiskava SET Vrednost = Vrednost + 50 WHERE IdPreiskave = 57398
TR1: UPDATE Preiskava SET Vrednost = 10 WHERE IdPreiskave = 57398
TRANSACTION 2 COMMITTED!
Vrednost 50
TRANSACTION 1 COMMITTED!
Vrednost 10
```

V tem specifičnem primeru, se pri uporabi SERIALIZABLE nivoja tran-

skacije zgodi deadlock, zato moramo uporabiti FOR UPDATE zaklep pri branju v drugi transakciji, ki prepreči prvi transakciji branje in pisanje na prebrani vrstici.

ISOLATION LEVEL SERIALIZABLE + FOR UPDATE

```
Start transaction 2
Start transaction 1
Začetno stanje (Preiskava 57398)
TR2: UPDATE Preiskava SET Vrednost = Vrednost + 50 WHERE IdPreiskave = 57398
Vrednost 50
TRANSACTION 2 COMMITTED!
Vrednost 50
TR1: UPDATE Preiskava SET Vrednost = Vrednost + 10 WHERE IdPreiskave = 57398
TRANSACTION 1 COMMITTED!
Vrednost 60
```

2.5 (dodatno) preizkusite odkrivanje in reševanje mrtve zanke

Primer deadlocka je predstavljen v programu deadlock.py. V obeh primerih je uporabljen Serializable nivo izolacije. V prvem primeru pride do deadlocka v drugi transakciji, na kar nas tudi opozori sam program. Druga (mlajša) transakcija se zaradi deadlocka razveljavi in tako sprosti konfliktno vrstico, nato pa se prva transakcija potrdi.

```
TRANSACTION 1 STARTED
TRANSACTION 2 STARTED
TR1: read(PR_57398)
TR2: write(PR_57398, Vrednost + 1)
TR1: write(PR_57398, vrednost + 1)

Exception in thread Thread-2:
Traceback (most recent call last):
  conn2.query("UPDATE Preiskava SET Vrednost = Vrednost + 1 WHERE IdPreiskave = 57398")
OperationalError: (1213, 'Deadlock found when trying to get lock; try restarting transaction')

TRANSACTION 1 COMMITTED!
```

Deadlock lahko preprečimo z ročnim zaklepom tabele za pisanje (LOCK TABLE Preiskava WRITE) v prvi transakciji in tako bo druga transakcija počakala s pisanjem. Ta rešitev je sicer performančno zelo slaba. Deadlock lahko rešujemo tudi v samem programu, ko v try catch bloku zaznamo, da je prišlo do deadlocka in ponovno poskusimo s transakcijo, saj je verjetno prva transakcija že sprostila vrstico. Ta dobro deluje ob predpostavki, da je deadlockov relativno malo. Je pa performančno boljša od zaklepanja tabele.

```
TRANSACTION 1 STARTED  
TR1: read(PR_57398) -> 0  
TRANSACTION 2 STARTED  
TR1: write(PR_57398, vrednost + 1)  
TRANSACTION 1 COMMITED!  
TR1: read(PR_57398) -> 1  
TR2: write(PR_57398, Vrednost + 1)  
TRANSACTION 2 COMMITED!  
TR2: read(PR_57398) -> 2
```